

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я ТА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
Кафедра наук про здоров'я**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету здоров'я
та фізичного виховання

 Едуард СИВОХОП

« 30 » 2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПРАКТИКУМ ІЗ ПСИХОЛОГІЧНОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ»**

Рівень вищої освіти

перший (бакалаврський) рівень

Галузь знань

05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність

053 Психологія

Освітня програма

Клінічна психологія

Статус дисципліни

обов'язкова

Мова навчання

українська

Робоча програма навчальної дисципліни «**Практикум із психологічного консультування**» для здобувача вищої освіти галузі знань **05 Соціальні та поведінкові науки** спеціальності **053 Психологія** освітньої програми «**Клінічна психологія**».

Розробник: Аліна ШАШЕНКОВА, канд. психол.н., старший викладач кафедри наук про здоров'я

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри наук про здоров'я

Протокол № 17 від « 30 » червня 2025 р.

В.о. завідувача кафедри Мар'яна ДУБ

Схвалено науково-методичною комісією факультету здоров'я та фізичного виховання

Протокол № від « » _____ 2025 р.

Голова науково-методичної комісії Фелікс ФІЛАК

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	3-й	4-й
Кількість модулів – 1	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,8 самостійної роботи студента – 2,7	6-й	8-й
	Лекції:	
	24 год.	8 год.
	Практичні (семінарські):	
	20 год.	4 год.
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:	
Форма підсумкового контролю: усно	Самостійна робота:	
	46 год.	78 год.

2. Мета навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «**Практикум з психологічного консультування**» є підготовка фахівців спеціальності 053 «Психологія» за освітнім ступенем бакалавра відповідно до державних стандартів, встановлених освітньо-кваліфікаційною характеристикою та освітньо-професійною програмою підготовки «Клінічна психологія», а саме: сформувати цілісне уявлення про психологічне консультування як напрям професійної діяльності практичного психолога; ознайомити з основними підходами, етичними принципами, техніками та формами консультування; сприяти розвитку професійної самосвідомості, консультативних навичок та становленню власної теоретичної орієнтації в професії.

Завданнями вивчення курсу є: ознайомити студентів з теоретичними основами психологічного консультування; розкрити сутність та функції психологічного консультування у структурі психологічної практики; сформувати знання про організаційні та етичні засади консультативної діяльності; описати структуру та етапи консультування, починаючи з первинного запиту й завершуючи завершенням взаємодії; ознайомити з провідними психологічними підходами у консультуванні, їх ключовими ідеями, техніками та межами застосування; навчити аналізувати й застосовувати техніки консультування у різних формах роботи; дати уявлення про види консультативної роботи; сприяти розумінню клієнта як активного учасника консультування, виявленню особистісних характеристик клієнта та взаємодії з консультантом; формувати професійну ідентичність майбутнього психолога, здатність до саморефлексії, усвідомлення власних цінностей і переваг у виборі теоретичної орієнтації; розвивати практичні навички професійної комунікації, активного слухання, емпатії, зворотного зв'язку, ведення первинної консультації та побудови довірливого контакту з клієнтом.

Відповідно до застосування психологічних знань у практичних ситуаціях освітньо-професійної програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальні:

ЗК1 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК4 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5 Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК6 Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК7 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК8 Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК10 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК11 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові:

СК 1 Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК 4 Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК 8 Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову, в т.ч. особам, які отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни).

СК 10 Здатність дотримуватися норм професійної етики.

СК11 Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

СК 12 Розуміння сфер компетентності та специфіки професійної діяльності клінічного психолога.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «**Практикум з психологічного консультування**» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП): ОК13 Загальна психологія, ОК12 Вступ до спеціальності, ОК14 Історія психології, ОК15 Практикум із загальної психології, ОК 18 Клінічна психологія, ОК 19 Практикум з клінічної психодіагностики, ОК 20 Особистість в теорії і практиці клінічної психології, ОК 21 Психологія розвитку та вікова психологія, ОК 22 Психосоматика та психокорекція.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «**Практикум з психологічного консультування**», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.	ПР1
Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.	ПР2
Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.	ПР3
Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.	ПР4
Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.	ПР8
Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання (зокрема, щодо організації заходів раннього втручання).	ПР9
Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.	ПР10
Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (в т.ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни).	ПР11
Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.	ПР12
Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.	ПР13
Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.	ПР15
Знати та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.	ПР16
Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.	ПР17
Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.	ПР18

Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), проводити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість проведених інтервенцій.	ПР20
--	------

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «**Практикум з психологічного консультування**»

Очікувані результати навчання	Шифр ПРН
Аналізувати та пояснювати психічні явища, що виникають в процесі взаємодії між психологом та клієнтом, ідентифікувати психологічні проблеми клієнтів психолога-консультанта та пропонувати шляхи їх розв'язання у ході консультативного процесу.	ПР1
Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ, що виникають в процесі психологічного консультування.	ПР2
Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань, що виникають у практиці психологічного консультування.	ПР3
Обґрунтовувати власну позицію стосовно вибору консультативної стратегії, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел, що супроводжують процес психологічного консультування.	ПР4
Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців, що залучені до процесу психологічного консультування.	ПР8
Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі психологічного консультування, приймати та аргументувати власні рішення щодо розв'язання проблем, виявлених у ході консультативного процесу.	ПР9
Формулювати думку логічно, доступно для клієнта, дискутувати за потреби та з метою допомоги клієнтові, обстоювати власну професійну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей клієнта психолога-консультанта.	ПР10
Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (в т.ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни).	ПР11
Складати та реалізовувати програму консультативних заходів психопрофілактичного та просвітницького спрямування, а також додаткових консультативних заходів у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.	ПР12
Взаємодіяти з клієнтом у ході консультативного процесу, вступати з ним у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.	ПР13
Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку у руслі надання психологічних консультацій.	ПР15
Знати та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога, що супроводжують процес консультування.	ПР16
ПР17 Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у ході здійснення психологічного консультування.	ПР17
Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії як особливого виду консультативної практики.	ПР18

Розробляти програми психологічних інтервенцій (консультацій), проводити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість проведених інтервенцій.	ПР20
--	------

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- залік
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- самостійна робота студента
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: індивідуальне усне опитування, індивідуальне письмове опитування, тестовий контроль (I-II рівня) (письмовий та онлайн), вирішення типових практичних завдань.

Форма модульного контролю: письмова модульна контрольна робота (теоретичні питання, тестові та практичні завдання).

Форма підсумкового семестрового контролю: усний (стаціонарно чи онлайн) залік.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

(модуль1)

Поточне оцінювання та самостійна робота									Модульна контрольна робота	Сума
Змістовий модуль 1									50	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	CP		
3	3	4	8	4	8	2	3	15		100

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
1. Групова робота та презентація результатів дослідження	19	35
1.1. Робота в парах	3	9
1.2. Підготовка доповідей та презентацій	2	6
Дискурсивні питання	1	2
1.3. Аналітичні завдання	9	9
1.4. Консультаційне планування	1	2
Кейс-метод	1	2
Групова робота	1	2
Дослідницьке завдання	1	3
2. Самостійна робота (виконання завдань): презентація результатів виконаних завдань; укладання схем/ порівняльних таблиць, написання есе тощо		15
3. Модульна контрольна робота	1	50
Разом		100

* розраховується як середній бал

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Упродовж семестру з дисципліни проводиться 1 модульна контрольна робота (МКР). Перевірка та оцінювання знань, умінь і практичних навичок студентів у межах окремого змістового модулю здійснюються за 100-бальною шкалою. МКР складається з тестових завдань, термінологічного диктанту, теоретичних питань та ситуаційних задач. Розподіл балів та результат виконання МКР визначається таким чином: максимально 50 балів – МКР. До

модульної контрольної роботи допускаються всі студенти. На виконання письмового компоненту МКР відводиться до двох академічних годин. В МКР є 20 тестових завдань, глосарій (5 термінів), 2 теоретичні питання, 2 проблемні питання практичного змісту. Правильна відповідь за кожний окремий тест оцінюється в 1 бал, за терміни – по 1 балу, 2 теоретичні питання – по 5 балів кожне, за 2 проблемні питання практичного змісту – 5 балів кожне.

Студент, який не з'явився на МКР з поважної причини, може пройти модульний контроль знань у визначений кафедрою термін.

Шкала контролю модульної контрольної роботи

Показники	Бали
Письмова модульна контрольна робота:	0 – 20
- тестові завдання (20 тестових питань, за кожну правильну відповідь нараховується 1 бал)	
- термінологічний диктант (10 термінів за кожну правильну відповідь нараховується 1 бал)	0 - 10
- 2 теоретичні питання (за кожну правильну відповідь нараховується 5 балів)	0 - 10
- 2 практичних завдання (за кожну правильну відповідь нараховується 5 балів)	0 - 10

Оцінювання самостійної роботи студентів:

Оцінювання самостійної роботи студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті. Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних навчальних занять, контролюється при змістовому модульному контролі. Кількість балів за різні види індивідуальної самостійної роботи студента залежить від її обсягу і значимості. Ці бали додаються до суми балів, набраних студентом за поточну навчальну діяльність. Самостійна робота передбачає виконання індивідуальних проектів у «**Робочому зошиті для самостійних робіт**» з «**Практикум з психологічного консультування**» (в електронній формі чи письмово).

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни проводиться у вигляді іспиту в кінці семестру і дає можливість визначити прикінцевий рівень і якість засвоєння студентами теоретичних знань та практичних вмінь і навичок з даної дисципліни. Максимальна оцінка з підсумкового (семестрового) контролю становить 100 балів.

Переведення даних 100-бальної шкали у оцінки за національною шкалою та шкалою ЄКТС здійснюється в порядку, зазначеному в таблиці.

Студенти, підсумкова модульна оцінка яких становить 35-59 балів, зобов'язані пройти підсумковий (семестровий) контроль у формі екзамену, що передбачено робочим навчальним планом. Підсумковий семестровий контроль з дисципліни проводиться у вигляді екзамену в кінці семестру і дає можливість визначити кінцевий ступінь рівня і якості засвоєння студентами теоретичних знань та практичних вмінь і навичок з даної дисципліни. Максимальна оцінка з підсумкового (семестрового) контролю становить 100 балів.

До підсумкового (семестрового) контролю з навчальної дисципліни не допускаються студенти, які не виконали умови договору про навчання та усі види обов'язкових робіт (самостійних завдань, рефератів тощо), передбачених робочою програмою, а також підсумкова модульна оцінка яких становить менше 35 балів. Відповідальний працівник деканату у відомості проти прізвища такого студента робить позначку «недопущений». Якщо підсумкова модульна оцінка становить не менше 60 балів, то за згодою студента вона може бути зарахована як підсумкова (семестрова) оцінка з навчальної дисципліни. Вона може бути виставлена у відомість обліку успішності та залікову книжку (індивідуальний навчальний план) до початку екзаменаційної сесії, відразу після оголошення результатів останнього модульного контролю. При цьому присутність студента є обов'язковою. За наявності бажання підвищити рейтинг студент складає іспит. Для підвищення позитивної оцінки надається одна спроба. Незалежно від того, чи студент складає іспит у зв'язку з тим, що в нього підсумкова модульна оцінка незадовільна (35-59 балів), чи з метою підвищення позитивної оцінки, викладач виставляє студенту оцінку, керуючись виключно рівнем його знань, виявлених на

залікові, тобто, виходячи із 100 балів, але при цьому виставлена підсумкова (семестрова) оцінка не може бути нижчою за підсумкову модульну оцінку.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи студента протягом семестру.

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання у оцінки за національною шкалою та шкалою ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

**6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПРАКТИКУМ ІЗ ПСИХОЛОГІЧНОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ»**

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Психологічне консультування: теоретичний та практичний аспекти

- Тема 1. Психологічне консультування як сфера психологічної практики.
- Тема 2. Організаційні аспекти та етичні принципи психологічного консультування.
- Тема 3. Структура та етапи процесу психологічного консультування.
- Тема 4. Основні підходи у психоконсультаційній взаємодії (4 години).
- Тема 5. Техніки і методи консультування. Форми консультування.
- Тема 6. Основні види консультативної роботи. Особливості консультування різних клієнтів (4 год).
- Тема 7. Особистість клієнта в психологічному консультуванні. Основні феномени професійної взаємодії психолога та клієнта.
- Тема 8. Професіоналізм психолога-практика. Розвиток власної теоретичної орієнтації.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин: 90						Кількість годин: 90					
	Форма навчання: денна						Форма навчання: заочна					
	Усього	у тому числі					у тому числі					
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	групові роботи	Усього	лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	групові роботи
6-й семестр												
Модуль 1. Психологічне консультування: теоретичний та практичний аспекти												
Тема 1. Психологічне консультування як сфери психологічної практики.	9	2	2			5	9	1			8	
Тема 2. Організаційні аспекти та етичні принципи психологічного консультування.	9	2	2			5	9	1			8	
Тема 3. Структура та етапи процесу психологічного консультування.	9	2	2			5	9	1			8	
Тема 4. Основні підходи у психоконсультаційній взаємодії.	14	4	2			8	9	1			8	
Тема 5. Техніки і методи консультування. Форми консультування.	11	4	2			5	17	1	1		15	
Тема 6. Основні види консультативної роботи. Особливості консультування різних клієнтів.	14	4	2			8	17	1	1		15	
Тема 7. Особистість клієнта в психологічному консультуванні. Основні феномени професійної взаємодії психолога та клієнта.	11	4	2			5	9	1			8	
Тема 8. Професіоналізм психолога-практика. Розвиток власної теоретичної орієнтації.	9	2	2			5	9	1			8	
Модульна контрольна робота	2		2									
Залік	2		2				2		2			
Разом за модуль	90	24	20			46	90	8	4		78	
Разом за семестр	90	24	20			46	90	8	4		78	

6.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна ф. н.	Заочна ф.н.
1.	Тема 1. Психологічне консультування як сфери психологічної практики.	2	
2.	Тема 2. Організаційні аспекти та етичні принципи психологічного консультування.	2	
3.	Тема 3. Структура та етапи процесу психологічного консультування.	2	
4.	Тема 4. Основні підходи у психоконсультаційній взаємодії.	2	
5.	Тема 5. Техніки і методи консультування. Форми консультування.	2	1
6.	Тема 6. Основні види консультативної роботи. Особливості консультування різних клієнтів.	2	1
7.	Тема 7. Особистість клієнта в психологічному консультуванні. Основні феномени професійної взаємодії психолога та клієнта.	2	
8.	Тема 8. Професіоналізм психолога-практика. Розвиток власної теоретичної орієнтації.	2	
	МКР	2	
	Залік	2	
	Разом	20	4

6.4. Самостійна робота

Назва теми	Кількість годин	
	Денна ф.н.	
<p>Тема 1. Особливості психологічного консультування. <i>Завдання:</i> 1. Складіть карту сфер, де застосовується психологічне консультування. 2. Створіть символічне зображення (або метафору) психологічного консультування. Поясніть, як воно відображає сутність допомоги. 3. Перегляньте запис психологічної консультації (можна знайти у відкритому доступі) та визначте: як встановлюється контакт; які техніки застосовуються; які помилки або недоліки ви помітили.</p> <p>Практичне завдання: Складіть план самоосвіти для початківця-консультанта на перший рік професійної діяльності. Створити інфографіку або схему, що описує основні компетенції, які формують професіоналізм психолога. Сформувати персональний план, що включає розвиток теоретичної орієнтації, практичних навичок і етичних принципів.</p>	5	8
<p>Тема 2. Етичні, просторові та часові аспекти психологічного консультування. <i>Завдання:</i> 1. Створіть опис або малюнок ідеального кабінету психолога-консультанта. Врахувати освітлення, колірну гамму, меблі, розташування консультанта і клієнта тощо. 2. Наведіть приклад порушення етичних, просторових або часових аспектів у консультативній практиці. Проаналізуйте наслідки такого порушення для клієнта та консультанта. 3. Визначте етичні, часові та просторові ризики онлайн-сесії. Розробіть правила безпечної онлайн-роботи для консультанта.</p>	5	8

<p>Практичні завдання: Вигадайте 3 етичні дилеми, які можуть виникнути в процесі психологічного консультування. Запропонуйте шляхи вирішення. Складіть пам'ятку для клієнтів про етичні, часові і просторові правила консультування.</p>		
<p>Тема 3. Психологічне консультування: структура та етапи. <i>Завдання:</i> 1. Розробити графічну схему, яка ілюструє основні етапи однієї консультації. 2. Наведіть приклади технік для кожного етапу консультування. 3. Наведіть приклади складних випадків, коли структура консультації може змінюватися. Практичне завдання: Робота в парах. Підберіть вправи для першої консультації з акцентом на встановленні контакту та визначенні запиту. Складіть список із 10 фраз, які допомагають завершити сесію на позитивній ноті.</p>	5	8
<p>Тема 4. Психодинамічний, когнітивно-поведінковий, екзистенційно-гуманістичний, гештальт-психологічний тощо підходи до психологічного консультування. <i>Завдання:</i> 1. Скласти порівняльну таблицю будь-яких 3 консультативних підходів, їхніх сильних і слабких сторін. 2. Створити хмару слів, що асоціюється із одним із консультативних підходів. 3. Наведіть приклади типових запитів клієнтів, які ефективно опрацьовуються за допомогою кожного підходу. 4. Опишіть роль емпатії у різних психоконсультаційних підходах. 5. Напишіть есе про переваги інтегративного підходу в психоконсультуванні. Практичне завдання: 1. Підготувати доповідь та презентацію про один із консультативних підходів, його переваги та обмеження в консультуванні. Підготувати 2 дискусивних питання до аудиторії. Робота в парах. Студенти в парах презентують особливості психологічного консультування, відповідно до одного з провідних підходів. *Приклади консультативних підходів: когнітивно-поведінковий, психоаналітичний, клієнт-центрований, гештальт-психологічний, екзистенційний, системний, позитивний, наративний, емоційно-фокусований, тілесно-орієнтований. Напишіть 3 варіанти клієнтського запиту і запропонуйте, який підхід буде найбільш доцільним до кожного.</p>	8	8
<p>Тема 5. Психологічне консультування: техніки, методи, форми. <i>Завдання:</i> 1. Створити базу технік та вправ, що використовуються в психологічному консультуванні. 2. Порівняйте переваги і недоліки індивідуального, групового та онлайн-консультування. В яких випадках доцільно використовувати кожну форму? 3. Наведіть приклади трьох різних проблем клієнтів і запропонуйте для кожної найбільш ефективні техніки консультування з обґрунтуванням вибору. Практичне завдання: Підібрати 2 техніки психологічного консультування, придатні для проведення на аудиторії. Скласти план сесії для консультування за запитом клієнта, детально описати основні етапи та техніки.</p>	5	15
<p>Тема 6. Провідні сфери психологічного консультування. <i>Завдання:</i> 1. Створити схему, яка ілюструє основні сфери консультування, їхню специфіку та ключові завдання. 2. Написати есе на тему: «Супервізія як вид консультативної роботи для психологів». 3. Оцініть, як представлена та/або викривлена сфера психологічного консультування в медіа (на прикладі серіалів, новин, соціальних мереж). 4. Порівняйте розвиток однієї сфери консультування в Україні та однієї із європейських країн. Практичне завдання: 1. Підготувати доповідь та презентацію про одну</p>	8	15

<p>із консультативних сфер. Підготуйте 2 дискурсивних питання за темою для аудиторії. Робота в парах. Студенти в парах презентують особливості психологічного консультування, відповідно до однієї з провідних сфер. * Провідні консультаційні сфери: подружнє, батьківсько-дитяче, освітнє, кризове, мотиваційне, кар'єрне, онлайн, профорієнтаційне, консультування у сфері здоров'я. Складіть ментальну карту (mind-map) із типових проблем/потреб клієнтів у 5 провідних сферах консультування.</p>		
<p>Тема 7. Клієнт як центральна фігура психологічного консультування. <i>Завдання:</i> 1. Складіть типологію клієнтів за рівнем готовності до змін (наприклад, амбівалентний, опірний, мотивований). Опишіть особливості роботи з кожним. 2. Запропонувати 3 техніки подолання опору клієнта – описати, як працювати з ситуаціями, коли клієнт не готовий до змін або уникає обговорення складних тем. 3. Намалюйте або опишіть карту типових потреб клієнта у консультуванні: емоційних, інформаційних, поведінкових, когнітивних. Практичне завдання: Складіть короткий текст інформованої згоди для клієнта. Вкажіть, яку інформацію має отримати клієнт перед початком роботи (форма допомоги, конфіденційність, права тощо). Складіть письмовий психологічний портрет клієнта, з яким вам було б цікаво працювати. Опишіть: які його труднощі, внутрішній світ, цінності? Як ви будете його підтримувати?</p>	5	8
<p>Тема 8. Вимоги до психологічного консультування. <i>Завдання:</i> 1. Підготувати огляд вимог до психологів у одній з зарубіжних країн (сертифікація, стандарти, компетенції тощо). Складіть перелік ключових ознак професійної зрілості психолога-практика. 3. Заповніть самозвіт із запитаннями: Що я знаю як психолог-початківець? Що я вмію? Над чим мені треба попрацювати? Як я це зроблю? Практичне завдання: Оберіть одного з медіа-психологів, які на вашу думку некомпетентні, їм бракує значи, етики тд. У вигляді презентації зробіть аналітичний огляд цього спеціаліста. Дайте відповіді на питання: Які ознаки свідчать про відсутність професіоналізму? Як уникати таких пасток?</p>	5	8
Разом	46	78

*Примітка. Самостійна робота виконується студентом згідно визначених завдань у Робочому зошиті з навчальної дисципліни

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Обладнання: фліп-чарт, мультимедійний проектор (монітор), комп'ютер (стаціонарний чи ноутбук), сайт електронного навчання ДВНЗ «УжНУ» та інші.

Методи навчання

1. Основні форми навчального процесу при вивченні дисципліни «**Практикум із психологічного консультування**»:

- навчальні заняття
- самостійна робота студентів
- робота в наукових бібліотеках та мережі Інтернет.

2. Види навчальної роботи студентів:

- лекція
- практичне заняття
- залік.

З метою активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів при вивченні дисципліни «**Практикум із психологічного консультування**» використовуються

різноманітні методи навчання, а саме: вербальні (словесні), наочні та практичні методи, які включають в себе як подання матеріалу викладачем (лекція, розповідь, пояснення, бесіда), так і роботу студентів з книжкою (підручником, довідковою, науково-популярною і навчальною літературою) та глобальною мережею Інтернет, ін. Метод викладання навчального матеріалу визначаються викладачем в залежності від цілей і завдань, виду занять, змісту теми, можливостям (інтелектуальним, психологічним, морально-етичним тощо) студентів, наявним умовам і часу, відведеному для вивчення теми. В ході лекцій використовуються наступні методи:

- пояснювально-ілюстративний, або інформаційно-рецептивний метод (розповідь, лекція, пояснення, робота з роздатковим матеріалом, підручником, демонстрація та ін.)
- проблемний метод подачі навчального матеріалу, частково-пошуковий або евристичний методи - коли викладач розділяє проблему на частини, студенти здійснюють окремі кроки щодо розв'язування підпроблем.

Під час викладання навчального матеріалу лекції використовується мультимедійна презентація.

Перелік методів навчання, що використовуються у процесі вивчення дисципліни:

- 1) *за типом пізнавальної діяльності*: пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; проблемного викладу; дослідницький; аналітичний; індуктивний; дедуктивний
- 2) *за основними етапами процесу*: формування знань; формування умінь і навичок; застосування знань; узагальнення; закріплення; перевірка
- 3) *за системним підходом*: стимулювання та мотивація; контроль та самоконтроль
- 4) *за джерелами знань*: словесні – розповідь, пояснення, лекція; наочні – демонстрація, ілюстрація
- 5) *за рівнем самостійної розумової діяльності*: проблемний; частково-пошуковий; дослідницький; метод проблемного викладання

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Айві А. Цілеспрямоване інтерв'ювання і консультування: сприяння розвитку клієнта. Навчальний посібник. К : Сфера, 1998. 342 с.
2. Афанасьєва Н.Є. Психологічне консультування представників екстремальних професій: теорія, методологія, практика: монографія. Х.: НУЦЗУ, 2017. 315 с.
3. Вавринів О.С. Основи психологічного консультування. Львів : ЛДУ БЖД, 2020. 112 с.
4. Консультативна психологія: підручник / І.С.Булах, В.У.Кузьменко, Е.О.Помиткін та ін. : Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2014. 482 с.
5. Медико-психологічне консультування : навч.-метод. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2020. 332 с.
6. Опанасенко Л.А. Основи психологічного консультування: у схемах і таблицях. Миколаїв : Іліон. 2019. 134 с.
7. Панок В.Г. та ін. Основи психологічної допомоги : теорія та практика психоконсультування : навч. посібник. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2019. 384 с.
8. Хомич Г.О., Ткач Р.М. Основи психологічного консультування : навч. посіб. К. : МАУП, 2004. 152 с.
9. Федоренко Р. П. Психологічна допомога в клініці: навчально-методичний посібник . Луцьк : ВежаДрук, 2018. 224 с.
10. Федоренко Р. П., Шкарлатюк К. І. Психологічний практикум з консультування: зміст, прийоми, технології: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. III - IV рівнів акредитації. Луцьк : Східноєвроп. Нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2012. 237 с.

Допоміжна література:

1. Антонова Н.О. Кризові явища у професійному становленні студентів-психологів та психологів-практиків // Актуальні проблеми психології. Т. V: Психофізіологія. Психологія праці. Експериментальна психологія. / За ред. С.Д. Максименка. – К.: ІВЦ Держкомстату України, 2007. Вип. 6. С. 3 – 9.

2. Бондаренко О. Ф. Психологічні особливості сучасної студентської молоді та проблеми професійної підготовки психологів-практиків.// Практична психологія та соціальна робота. К., 2003. № 4. С. 8 -11.
3. Кокун О.М. Психологія професійного становлення сучасного фахівця: Монографія. К.: ДП "Інформ.-аналіт. агенство", 2012. 200 с.
4. Коломінський Н.Л. Методологічні засади професійної підготовки психолога.// Практична психологія та соціальна робота. К., 2003. № 4. С.12-14.
5. Федько С.Л. Культуродоцільний підхід у психологічному консультуванні: генезис феномену. Актуальні проблеми психології: Збірник наукових праць Інституту психології ім. Г.С. Костюка НАПН України. 2020. Вип. 5. С. 268-280.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет:

1. Наукова бібліотека (<http://www.lib.uzhnu.edu.ua/>)
2. Е-репозитарій (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/university-it/dspace>)
3. Сайт е-навчання (<https://elearn.uzhnu.edu.ua/>).